

XV. Országos Mezőgazdasági Gépésztalálkozó Mezőkövesden

Hajdu Ráfis János nevét viseli ezután a mezőkövesdi Mezőgazdasági Gépmúzeum

Ez év szeptember 7-én került sor a XV. országos Mezőgazdasági Gépésztalálkozóra Mezőkövesden. A rendezvény a már megszokott muzeális gépek színes felvonulásával kezdődött. Több mint 80 különböző korú muzeális és oldtimer traktor, ill. jármű vonult fel a város főutcáján, a Gépmúzeumtól indulva és oda visszatérve, köztük sok Magyarországon ritkaságnak számító muzeális traktor. A múlt században Magyarországon gyártott HSCS (Hoferr-Schranz-Clayton-Shuttleworth) gyártmányok közül az R (R 20-22, R 30-35), a K (K 44-48, K 50-55) és a G (G 35) típusok több változata is szerepelt a felvonuláson. Ebből a korból származó MAVAG T 20-25-ös traktor is bemutatkozott. A későbbi korból pedig a Vörös Csillag Traktorgyár által gyártott UA-28, UB-28 és UE-28 traktorok voltak láthatók. A külföldi muzeális gyártmányok között látható volt Fahr, Fordson, Hanomag, McCormick, Porsche, Dawid Brown, Hartz, International Harvester (IH) sokszor 60 évnél idősebb konstrukciói. A múlt század 60-as éveire jellemző nyugati gyártmányok között szerepeltek a felvonuláson Lanz Bulldog, Holder, Güldner, Burghartz, Lamborghini, Fendt, Renault, Kramer, Steyr, Hinomoto, Landini típusok. Köztük ritkaságnak számított a VW motoros, 32 LE-s Lanz Bulldog traktor. Ennek az időszaknak a szocialista traktorgyártását képviselték a Skoda, a Zetor, a Belorusz, az UTOS, a Vlagyimirec, a DT-14, a T-16M, az RS-09 és a GT 124 típusok. A felvonuló muzeális értékű traktorok között szerepelt több is, amely 100 km-nél is messzebből érkezett meg „saját lábán” Mezőkövesdre. A felvonuló traktorok mintegy 60 gyűjtő és

felújító tulajdonában vannak. Legtöbb traktorral a gyöngyösi LÉDEM 2000 Kft. vonult fel, amelynek tulajdonosa Lévai Sándor, aki Magyarország legnagyobb magán traktor- és motorgyűjteményével rendelkezik. A traktorok felvonulását több ezer néző kísérte figyelemmel a város főutcáján.

A hivatalos megnyitón Csirmaz István, a Mezőgazdasági Gépmúzeumért Kht. Alapítvány kuratóriumának elnöke köszöntötte a vendégeket és szolt arról az erős összefogásról, amely a gépmúzeum fenntartása és a gyűjtemény bővülése érdekében országosan létrejött. Dr. Fekete Zoltán, Mezőkövesd város polgármestere a gépmúzeum városi szerepéről és jelentőségéről szolt, arról, hogy a matyó hagyományok mellett a múzeum is hozzájárult a város hazai és nemzetközi megismertetéséhez. Dr. Szabó Balázs, a Vidékfejlesztési Minisztérium Parlamenti és Társadalmi Kapcsolatok Főosztályának vezetője a minisztérium támogatásáról biztosította a kuratórium és a múzeum vezetését, amelyet ebben az évben 800 ezer Ft-os hozzájárulással erősített meg. Kádár Zoltán múzeumigazgató a gépgyűjtemény folyamatos bővüléséről beszolt, amelyhez hazai cégektől és magánszemélyektől rendszeresen kap segítséget. A múzeum gépgyűjteménye immár 2600 darabot számlál, ezen belül 200 darabbal szerepelnek a traktorok és stabil üzemű motorok. 2012-ben többek között egy felújított, működőképes gőzlokomotívval és egy nyolchenyeres Ganz-Jendrassik gyártmányú áramfejlesztő aggregáttal (amely a hatvani kórházban szolgált évtizedeken keresztül) bővült a gyűjtemény. A múzeumigazgató kiemelte, hogy

A matyó mintás múzeumi Trabant ajtaján az új logo

„az általuk őrzött gépek őrzik apáink és nagyapáink kéz melegét”, ezért kötelességünk azokat megőrizni és megóvni a jövő generációinak is. A múzeum gyűjteményét gyarapítja egy, a múzeumnak ajándékozott matyó motívumokkal színesített Trabant is.

A hivatalos megnyitón kiemelkedő napirendje volt Dr. Fekete Zoltán polgármester bejelentése, hogy az Önkormányzat augusztus 29-i ülésén határozatot hozott arról, hogy ezután a mezőkövesdi Mezőgazdasági Gépmúzeum az alapító, Hajdu Ráfis János nevét viselheti. A polgármester méltatta az alapítónak a múzeum bővítésében és működtetésében kifejtett fáradhatatlan tevékenységét. Felsorolta azokat az elismeréseket és kitüntetéseket, amelyek munkásságának elismerésére adományoztak részére. Hajdu Ráfis János a város díszpolgára, a Miskolci Egyetem tiszteletbeli gépészmérnöki címet adományozott

A muzeális traktorok felvonulása a főtcán

Kádár Zoltán múzeumigazgató a gyarapodásról szolt

A múzeumalapító Hajdu Ráfis János bácsi köszönetét fejezte ki ...

számára, megkapta a Magyar Örökség Díjat és a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztjét is. Hajdu Ráfis János bácsi szerencsére jelenleg is jó egészségnek örvend és segíti a gépmúzeum munkáját. A „múzeumkeresztelőt” rendkívül szerényen fogadta és korainak tartotta, de végül is megköszönte az elismerést és a 40 éves munkásságával kapcsolatban azt emelte ki, hogy segítő kezek és munkatársak nélkül ez a gépjűtemény nem jöhetett volna létre és nem növekedhetett volna ekkorára. Az alkalomból a Hofherr-Dutra Emléktársaság Hofherr Mátyás emlékéremmel tüntette ki a múzeumalapítót, akinek az emlékérmét dr. Stieber József, a társaság elnöke adta át. A hivatalos megnyitőünnepséget a helyi zeneiskola fúvószenekarának betétszámái, népdalok és szavalatok színesítették a Matyóföld Alkotásait Megőrző és Pártoló Egyesület tagjainak képviselőiben.

A megnyitőünnepséget követően került sor a monumentális, 11 tonna tömegű, 1924-es gyártású Deutz gázmotor beindítására, amelyre sokan voltak kíváncsiak. Ezt követően gőzgépes stabil cséplőgépes gabonacséplési bemutatót lehetett megtekinteni, majd a mai modern traktorfékezést demonstrálta az Axiál Kft. egy Fendt traktor és egy mobil fékpad segítségével. A XV. Gépészetalálkozó szakmai kísérőrendezvényét (amelyre délutáni órákban került sor) a dízelmotorok és feltalálójának, Rudolf Christian Karl Diesel halálának 100. évfordulójának szentelték. A szakmai program keretében visszaemlékezések és méltatások hangzottak el Rudolf Diesel munkásságáról, a nevével jegyzett dízelmotor történeti fejlődéséről és magyarországi kapcsolódásairól, mindenekelőtt, Jendrassik Györgynek, ill. Bánki Donátnak a hazai dízelmotorok és dízelüzemű járművek fejlesztésében kifejtett tevékenységéről. Diesel munkásságát a két nagy német motorgyár, a MAN és DEUTZ

A névadó és feleségének a köszöntése

rivalizálása közepette végezte, gyakran dolgozott külföldön, Franciaországban és Angliában is. Magyarországon 1899-ben készült el az első – részben saját fejlesztésű – dízelmotor. 1911-ben a Láng Gépgyár svájci (Sulze) licenc alapján kezdett dízelmotorokat gyártani 30 és 100 LE közötti teljesítmény nagyságrendekben. 1920-ban szabadalmaztatta a Láng Gépgyár az első saját fejlesztésű dízelmotorját. A Ganz gyár szintén vásárolt licenccel alapján kezdett dízelmotorokat gyártani ebben az időszakban, majd 1924-ben bekapcsolódott a gyári fejlesztésekbe Jendrassik György, majd ezt követően kezdődött el a Ganz-Jendrassik dízelmotorok karrierje, amelyek nemzetközileg is jól vizsgáltak DSA motorvonatokban, ill. vasúti motorkocsikban, valamint folyami és tengerjáró hajóknak egyaránt. A II. világháborúig a Ganz 554 vasúti motorkocsit gyártott, amelyekbe összesen 165.000 LE dízelmotor-teljesítményt építettek be. Ezek eljutottak Észak-Afrika és Dél-Amerika számos országába is. A városi autóbuszok dízelesítése az 1930-as években indult szintén Ganz-Jendrassik gyártmányú dízelmotorokkal. 1930 és 1940 között 400 db dízelüzemű autóbust is exportáltak Magyarországról. 1950-ig 100 db folyami és tengerjáró hajó épült ilyen motorokkal. A II. világháború

után a Csepel Autó Steyr licenc alapján, majd az 1980-as években a Rába MAN licenccel gyártott Magyarországon nagy volumenben dízelmotorokat, amelyek főleg tehergépkocsikba, autóbuszokba, traktorokba és rakodógépekbe kerültek beépítésre. Magyar mérnökök segítettek külföldön az Audi, a Peugeot és a BMW dízelmotorjainak fejlesztését. Napjainkban a győri Audi Hungária Motor Kft. évente 2 millió motort állít elő, amelyek fele dízelüzemű. A XV. Mezőgazdasági Gépészetalálkozó ebben az évben nemzetközivé vált, osztrák, német, szlovák, szerb és román részvétel színesítette a gazdag programot. A rendezvényeket a Vidékfejlesztési Minisztérium és Axiál Kft. mellett további 12 kiemelt támogató támogatta és több mint 60 volt a kiemelt támogatók száma is. A múzeum vezetője úgy döntött, hogy az eddigi két év helyett a jövőben – a nagy érdeklődésre való tekintettel – évente tartják meg majd a rendezvényeket.

Dr. Hajdú József

Gőzlokomotívus cséplési bemutató